

zažalovaného obnosu uzavřeno porovnání, v němž byl pro obě strany jako místo plnění ustanoven Těšín. Žalovaná strana, ani žalobce nic takového netvrdili v řízení před soudem I. stolice a poněvadž ohledně místa plnění nebylo ničeho ujednáno, platí pro žalovanou stranu, ohledně které zřetelem k předpisu čl. 277. obch. zák. dlužno v této sporné záležitosti užiti ustanovení čtvrté knihy obch. zák., jako místo plnění dle čl. 324. obch. zák. Mor. Ostrava, kde žalovaná strana má svůj obchod. Poněvadž Mor. Ostrava jest nesporně ve státním území československé republiky, jsou zákonné předpisy tohoto státu směrodatny pro otázku, která dlužno zapraviti závazky, splatné v oblasti čl. státu. V tomto směru předpisuje § 6. zák. z 10. dubna 1919, č. 187 sb. z. a nař., že veškeré závazky, znějící na koruny rakouskouherské platí se v korunách československých, kterými však nejsou staré nekolikované rakouskouherské bankovky, jež dle § 8. nař. min. financí ze dne 25. února 1919, č. 86 sb. z. a nař. nejsou, počínajíc dnem 10. března 1919 na území československého státu nadále zákonným platidlem. Náhled v dovolání hájený, že z povahy obchodu, resp. úmluv stran vyplývá, že Těšín jest jediné místem plnění, jest naprosto mylný. Závazek žalovanou stranou převzatý, že žalobci, jenž bydlí v Těšíně, vrátí kupní cenu, vyhovuje úplně čl. 325. obch. zák., dle něhož dluhy peněžní jsou dluhy donosnými, t. j. dlužník jest povinen, aby na své nebezpečí a útraty dodal je věřiteli v jeho bydlišti, ale tím se bydliště věřitelovo — ač-li to nebylo zvlášť umluveno, — nestane ještě místem plnění pro dlužníka, jak v odstavci druhém, čl. 325. obch. zák. výslovně jest ustanoveno.

Nesprávností dalšího tvrzení dovolatelova, že jest oprávněn žalobci zaplatiti v nekolikovaných bankovkách také proto, poněvadž on sám obdržel kupní cenu, kterou mu nyní vrátiti má, od žalobce také v bankovkách nekolikovaných, a že by žalobce v bankovkách kolkovaných, které jsou proti nekolikovaným bankovkám v poměru 2:1, obdržel dvakrát tolik, vyplývá, nehledíc k tomu, co bylo již řečeno, také z dalšího ustanovení § 6. zák. z 10. dubna 1919, č. 187 sb. z. a nař., dle něhož při placení závazků, znějících na koruny rakouskouherské dlužno koruny československé, jimiž jediné lze platy ty konati, počítá se jedna koruna čl. na jednu korunu rakouskouherskou.

Bylo proto dovolání jako bezdůvodné zamítnouti.

Příspěvek k nemocničnímu fondu z pozůstalosti dlužno dědicům i tehdy platiti, třeba zůstavitel v Praze výlučně nebydlil, jen když měl tu také řádné bydliště.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 18. pros. 1919, R I 460/19.)

K návrhu dědiců po velkostatkáři K, jehož pozůstalost prodělal zemský soud v Praze jako soud na místě krajského soudu v Písku k projednání tomu delegovaný, rozhodl zemský soud, že ½% příspěvek z čisté pozůstalosti ku pražskému nemocničnímu fondu dědicové nejsou povinni platiti, poněvadž zůstavitel měl své řádné bydliště v O. (okr. Horažďovice).

Vrchní zemský soud k stížnosti finální prokuratury usnesení to zrušil a nařídil, aby soud první stolice šetření doplně, nově rozhodl.

Dovolací recurs dědiců zůstal bez úspěchu. Důvody nejvyššího soudu:

Stěžovatel odporuje rozhodnutí z toho důvodu, že ku vyměření poplatku, o nějž jde, není zákoného podkladu, poněvadž prý zůstavitel neměl v Praze řádného bydliště, jak dvorní dekrety z 9. dubna 1817, č. 1331 a 30. října 1828, č. 24986 kladou za podmínku.

Zcela správně uvádí rekursní soud, že pojem řádného bydliště níjak toho nevyžaduje, aby se ten, kdo v určitém místě bydliště své má, v místě tom také nepřetržitě zdržoval. Vždyť v § 66. j. n. jest zřejmá stanoveno, že osoba může míti bydliště v obvodech několika soudů.

Pokud se týče zůstavitele, jest o něm v úmrtním zápise udáno, že měl řádné své bydliště v O. (kraj Písecký), avšak v témže zápise úmrtním uvedeno dále, že zemřel ve svém bytě v Praze, čp. 997/III.

Označuje-li nyní stěžovatel, že toto udání do úmrtního zápisu pojaté ohledně místa úmrtí zůstavitelova není správné, ačkoli je úřadujícím notářem sepsáno podle udání dědiců a jejich zástupce, kteří je spolupodepsali, pak stejně nesprávné může býti i udání zápisu ohledně výlučného bydliště zůstavitelova v O., zvláště když se uváží, že v protokolu o prohlášení testamentu udali dědicové o místě, kde se poslední vůle zůstavitelova našla, že vyzdvihl ji zástupce dědiců z pokladny

v bytě zůstavitelově v domě čp. 997/III. v Praze a když máno to ve svém návrhu na delegaci výslovně uvedli, že zůstavitel byl velkostatkářem v O. a v Praze.

Jelikož z těchto udání, oznámených soudy samými dědici vzhází pochybnost, měl-li zůstavitel, jak nyní zástupce dědiců tvrdí, jediné v O. řádné své bydliště, či měl-li snad mimo to i druhé bydliště v Praze, což i krajský soud v Písku i zemský soud v Praze, delegaci doporučující, ve svých zprávách také udávaly, zcela správně zrušil rekursní soud usnesení první stolice, která bez patřičného šetření ihned stanovisku stěžovatelů vyhověla, pochybnosti zmíněné nedbajíc.

Zjistí-li se příhodným šetřením, jako dotazem u policejního ředitelství, výsledkem správce domu čp. 997/III v Praze a pod., že zůstavitel měl v Praze také řádné bydliště, pak nemůže okolnost, že bydlel i v Oseku, zbaviti pozůstalé dědice povinnosti zaplatiti z pozůstalého jmění zmíněný fondový příspěvek, poněvadž, jak shora uvedeno, dopouští zákon, aby osoba měla řádné bydliště v obvodu několika soudů a příspěvek nemocniční musí se platiti, jakmile zůstavitel v Praze měl bydliště, ať výlučné nebo mimo to i jiné. O řádném bydlišti nerozhoduje okolnost, kde osobě vyměřuje se osobní daň z příjmů, nýbrž má-li osoba úmysl, v určitém místě trvale se zdržovati.

Důležitá rozhodnutí nejvyššího soudu, jež došla vrchního zemského soudu v Brně v době od 28. října 1918 do 31. prosince 1919 v záležitostech nesporných.

1. Zřízení nespolečníka jednatelem ve smlouvě společenské jest po zákonu o spol. s obm. ruč. přípustno. (Rozhodnutí z 26. února 1919, č. j. R II 12/19.)

2. Ustanovení smlouvy (spol. s obm. ruč.), že k usnášení se ve věcech společenských stačí prostá většina hlasů společníků odporuje ustanovení § 35., 90. a 95. zákona o spol. s obm. ruč. (Rozhodnutí z 26. února 1919, č. j. R II 13/19.)

3. Lenní statky slezské jest přípustno zastaviti, ovšem pouze potud, pokud — kromě svolení úřadu pro správu zemědělskou (zákon z 9. listopadu 1918, čís. 32 sb. z. a n. souhlasí s tím dosud žijící oprávnění nástupcové v léna). (Rozhodnutí z 18. března 1919, č. j. R II 28/19.)

4. V nájemní smlouvě nájemci propůjčené »předkupní právo«, že se vlastník a pronajímatel domu prohlašuje ochotným prodati nájemci svůj dům během určité doby za určitou kupní cenu kdykoliv na jeho požádání, není právem předkupním ve smyslu §§ 1072., 1073. všeob. obč. z. a nemůže býti dle § 9. knih. zák. do pozemkových knih zapsáno. (Rozhodnutí z 4. března 1919, č. j. R II 20/19.)

5. Záznam práva zástavního za účelem zajištění náhradní pohledávky, která vzešla proti dlužníku poštmistru tím, že týž odváděl proti výslovnému nařízení peněžní přebytky do Vídně a která se tudíž dle divor. dekretu z 16. srpna 1841, čís. 555 sb. zák. vymáhá cestou administrativní, jest dle § 38., lit. c) knihovního zákona přípustný. (Rozhodnutí z 18. března 1919, č. j. R II 36/19.)

6. Ustanovení čl. 21. ob. zák. dlužno rozuměti tak, že musí býti odštěpný závod napřed zapsán v obchodním rejstříku obchodního soudu hlavního a pak teprve že lze žádati za zápis firmy odštěpného závodu u obchodního soudu pro něj příslušného. (Rozhodnutí z 27. května 1919, č. j. R II 59/19.)

7. Obsahují-li stanovy právovárečné společnosti ustanovení, dle něhož oproti osobám třetím ručí společnost s celým společenským jméním, jsou výkupné kapitály za vyvazení práva propinačního částí společného jmění společnosti této pod firmou »právovárečné měšťanstvo« v obchodním rejstříku zanesené a náležejí proto do konkursní podstaty zmíněné společnosti, na niž byl uvalen kupecký konkurs. (Rozhodnutí z 24. června 1919, č. j. R II 69/19.)

8. Byla-li z důvodů účelnosti a prospěchu statku svěřenského ustanovena pro ten čas k zastupování statku svěřenského, jakož i potomstva osoba práva znalá a bydlící v sídle svěřenského úřadu, nebyl tím porušen zákon (§§ 630. ob. z. a 227. nesp. řízení). (Rozhodnutí z 15. července 1919, č. j. R II 76/19.)

9. Povinnost úřední káze dbáti toho, aby zápisy v rejstříku společenstevním, byly, pokud se přiči závazným předpisům zákona o výdělkových a hospodářských společenstvech (zák. z 9. dubna 1873, čís. 70 ř. z.) opraveny, kdykoliv se taková chyba objeví. (Rozhodnutí z 15. července 1919, č. j. R II 82/19.)